

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (Δ.Π.Μ.Σ.)
«ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

Διασυνοριακοί Υδατικοί Πόροι – Ανασκόπηση και Θεσμικό Καθεστώς

Ευαγγελία Σιόντη, Γεωπόνος

Επιτροπή Παρακολούθησης:

Καθηγήτρια Μ. Μιμίκου (επιβλέπουσα), Σχολή Πολιτικών Μηχανικών Ε.Μ.Π.

Αν. Καθηγητής Δ. Καλιαμπάκος, Σχολή Μηχανικών Μεταλλείων - Μεταλλουργών Ε.Μ.Π.

Καθηγήτρια Μ. Λοϊζίδου, Σχολή Χημικών Μηχανικών Ε.Μ.Π.

Περίληψη

Το νερό είναι παράγοντας ζωτικής σημασίας για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη μιας περιοχής και την διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και ενέχει διεθνή σπουδαιότητα καθώς αποτελεί παράγοντα δημιουργίας διεθνών και τοπικών διαμαχών αλλά και πολλές φορές εφαλτήριο για τη συνεργασία μεταξύ των χωρών.

Στην παρούσα εργασία γίνεται μια ανασκόπηση των Διασυνοριακών ποταμών και Λιμνών παγκοσμίως και παρουσιάζονται για ορισμένες περιπτώσεις οι συμφωνίες που διέπουν τη Διαχείρισή τους. Σκοπό έχει να παρουσιάσει το Θεσμικό Πλαίσιο που αφορά στους Διασυνοριακούς Ποταμούς και στις Διεθνείς Λίμνες και να προτείνει τις βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν την ολοκληρωμένη και ορθολογική διαχείριση και προστασία τους σε παγκόσμιο επίπεδο.

Αρχικά, παρουσιάζεται η σπουδαιότητα του νερού για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη (οικονομική, κοινωνική, πολιτισμική, πολιτική, τεχνολογική και τεχνική) σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο αλλά και στην προστασία του περιβάλλοντος και γίνεται η περιγραφή των χρήσεων των υδατικών πόρων. Στη συνέχεια, περιγράφονται οι λεκάνες απορροής σημαντικών διασυνοριακών υδατικών πόρων παγκοσμίως, και οι διακρατικές συμφωνίες που διέπουν την προστασία και διαχείρισή τους αλλά και το επίπεδο συνεργασίας μεταξύ των χωρών που τις μοιράζονται. Παράλληλα περιγράφεται το θεσμικό πλαίσιο προστασίας και διαχείρισης των διασυνοριακών υδατικών πόρων σε παγκόσμιο επίπεδο καθώς και η κατάσταση που επικρατεί σήμερα όσον αφορά στην υιοθέτηση πολυμερών και διμερών συμφωνιών μεταξύ των κρατών με διασυνοριακά ύδατα.

Ειδικότερα, περιγράφεται το θεσμικό πλαίσιο για την διαχείριση των διασυνοριακών υδατικών πόρων που εφαρμόζεται σήμερα μεταξύ των Η.Π.Α. και των δύο γειτονικών τους

χωρών (Καναδάς και Μεξικό) καθώς και το θεσμικό πλαίσιο στην Ευρώπη με την Οδηγία Πλαίσιο για το Νερό 2000/60 σχετικά με την διαχείριση των υδατικών πόρων και των διασυνοριακών υδάτων. Στη συνέχεια γίνεται εκτενής αναφορά στην Ελληνική πολιτική για την διαχείριση των υδατικών πόρων και των διασυνοριακών υδάτων της χώρας, στο επίπεδο συνεργασίας της με τις γειτονικές χώρες και στα προβλήματα - δυσκολίες που υπάρχουν ή ανακύπτουν για το σκοπό αυτό και αναλύεται το παράδειγμα του Νέστου.

Τέλος, γίνεται προσπάθεια για την εξαγωγή συμπερασμάτων – παρατηρήσεων σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο για τα διασυνοριακά ύδατα παγκοσμίως αλλά και στον ευρύτερο ελληνικό χώρο και παρατίθενται ορισμένες προτάσεις όσον αφορά στην υιοθέτηση ορθολογικής και ολοκληρωμένης πολιτικής για τα διασυνοριακά ύδατα τόσο παγκοσμίως όσο και στη χώρα μας.